

Naši nagajivčki.

(Črtice s Koprivnika.)

Piše Fr. Ks. Steržaj.

2. Češnje.

Koncem julija ali avgusta — pa češnje!« se bo začudil kdo izmed vas. In vendar je res! Kakor v mnogih drugih ozirih, tako smo Koprivničani tudi s sadjem za cel mesec ali še več zadaj. Kdaj so že po ravninah pokosili seno, otava že dozoreva, pri nas pa prično šele dobro klepati kose, da pomalem kosijo okrog doma. Res je pa tudi, da se glasi potem skozi poldrugí mesec ta žalostna pesem ostre, sklepane in nabrušene kose po naših planinskih rovtih, a ne samó ta pesem cvetjemoreče kose, ampak tudi življenjapolna pesem grabljic in prekipevajoči vriski koscev se družijo v eno samo, vsako leto se ponavljajočo blagoglasno harmonijo kmetiškega dela.

Pa kam sem zašel! O češnjah sem se vam namenil pisati, pa vam govorim o koscih. No! O češnjah in pa o Fortunčevem Janezku, ki jih je tisto dopoldne prinesel iz župnišča skoro pol klobuka domov. Zakaj pol klobuka — bo vprašal radovednež. I no, tako! Dobil jih je, ker jih je zaslužil. Saj je vsak delavec vreden svojega zaslužka, pa bi Janezek ne bil, ki je bil silno priden delavec, posebno, kadar so mati pritresli na mizo polno skledo koruznih, z mlekom politih žgancev. Pa, kaj bo to — naj povem, kako je bilo.

Imam mlado veverico. Gorjuški pastirji so mi jo prinesli. V veliki kletki se vrti, skače in se prekucuje, da jo je veselje gledati. Vede se tako živahno, pa tako smešno, zares kakor pravi »pajacelj«. Ni čuda, da ima zlasti ob nedeljah vse polno gledalcev. Ta ji prinese oreh, drugi lešnik, tretji smrekov storž ali »kartelj« — in vsak je vesel, ko jo vidi, kako gibčno in urno pride do jedra ter ga, sedeč na zadnjih nogah, rep povit ob životu do vrh glave, držeč sladčico v sprednjih šapicah, kaj urno pozoblje.

Med najzvestejšimi prijatelji in občudovalci naše veverice je pa Fortunčev Janezek. Po cele četrt je včasih pred kletko, pa sledi z očmi gibčni veverici, ki skače od konca do konca precej velike kletke tako naglo, da ji komaj sledi. In pri tem mu črni očesci žarita radosti in veselja kakor dva žareča oglja, kot češnje rdeči ustnici se mu pa širita v goreč nasmeh, in beli zobki se mu blestijo izza teh rdečih korald kakor tišči belina vitkih brez izmed bukovega zelenja na naši Langusci za župniščem.

Živalca naša je prav krotka. Brez skrbi ji lahko vtakneš prst skozi žico v kletko. Le rahlo igraje se ga zgrabi s svojimi rumenimi, kot dleto ostrimi zobki. Če ji pa pomoliš roko skozi kletkina vratica, v hipu bo zunaj, prekucevala se bo in vspenjala po njej, kakor se najurnejši telovadec na drogu ali na bradlji ne more.

»Češnje so le češnje!«

Nad vse pa ugaja naši veverici, če jo vzamem v kuhinjo in jo izpustim, da more prosto skakati po svoji volji. Ha — tudi misel jo komaj dohiteva, tako naglo brzi z okna na mizo, pa na stol in na tla. V hipu plane spet po meni, pa se mi vpenja po obleki kakor v gozdu po smreki. Zdaj mi prašne na ramo, živahno se oglasi njen »muk«, pa mi skoči na vrh glave in zbrzi spet po hrbtu nizdol, še preden skoraj začutim, kje se je ravnokar mudila.

Pred par dnevi sem pa čisto pozabil, da skaklja veverica po meni. Stopil sem na prosto in se pogovarjal s cerkvenikom. Ko sem se pa spomnil nanjo, je že brzela po dvorišču in — naprej pod Bajdrov kozolec! Trije smo stekli za njo, klicali jo, lovili jo — veverica je pa drvila okoli vrta, skakala po rži — — izkratka povsodi tam, kjer je ni bilo treba, samo v našo bližino je ni bilo. Sam sem bil že nevoljen in jezen; pustil sem to brezuspešno tekanje za njo in bil prepričan, da je nikoli več ne vidim v kletki.

Pripoznati pa moram, da mi je bilo nekoliko hudo za njo. Ljubke živalce sem se privadil. V tako samotnem kraju, koder bivam, pride človeku vse prav, da se včasih malo razvedri. No, in sedaj! — Kaj sem hotel? Veverica je šla, kletka je bila prazna — —

V tem je pa pritekkel po poti Fortunčev Janezek in zvedel od Bajdrovega Lovrenca, kaj se je zgodilo. Takoj sta pričela oba z našo Zinko loviti veverico.

Živalca se je bila v deževni rosi po travi premočila. Vsa mokra je priskakala pod Bajdrov kozolec ter ondi, mrazu trepetaje, čepela, stisnjena v klopčič. Prvi se je je lotil Lovrenc s klobukom. Prav počasi in previdno ga je spuščal vedno nižje in nižje . . . in hop! Ko je padel klobuk na tla, je pa smuknila veverica dalje — pod Janezkov klobuk, ki je čakal na drugi strani.

»Jo že imam! Jo že imam!« je vriskal ves vesel Janezek in trdno pritiskal klobuku krajce k tlom, da mu poredna živalca ne uide izpod klobuka.

»Čaj no, primi jo z roko!« ga opomni Lovrenc. Janezek ga uboga, lahno dvigne krajec in počasi, počasi leze z roko spodaj, da živalco previdno prime. Toda!

»Asa!« vzklikne obupno, sunkoma potegne roko izpod klobuka in, otresaje krvavečo roko, skače po eni nogi semintja. Naglo vtakne prst v usta, obriše ga ob hlačnico, pa zopet pritisne klobuk k tlom, da mu veverica ne uide.

Počasi smo jo vendarle spravili v kletko. Prav veseli smo bili vsi. Janezek, da jo je srečno ujel, naši domači pa, ker so jo zopet dobili; najbolj menda pa veverica sama, ker je bila spet na gorkem. Takoj se je lotila z vso vnemo mleka in kruha ter se potem zavila v svoji škatlici v volnene ostanke nogavic ter zaspala . . .

»Janezek in Lovrenc, sem pojđita,« sem ju poklical in ju peljal k domači češnji. »Tu-le gori splezajta in naberita si češenj.«

Ej, ali sta bila naglo gori! To sta si hitela polniti usta s temno-črnimi hrustavkami in potem še klobuke! Nosek, lica in prej snežno-beli zobje so se izpreminjali vsakemu v raznih izpremenih od rdečega v modro in črno... Pa kaj! Češnje so le češnje — in takih ni po vsem Koprivniku, kakor so naše.

A doma? Poglejte na sliki Janezka! Ponuja jih svoji sestrici — pa kako! Revica mora po trikrat včasih ziniti in zastonj požreti sline — in še le v četrto se je porednež usmili in ji potisne eno ali pa dve v drobna usteca — pa pričinja takó zopet iznova. Pa recite, da ni navit, ta Fortunčev Janezek!

Slovo.

Mohorov.

Petelini zapojó . . .

Iz sanj so se vzdramili mati:

„Ostani, Janko, otrok zlati,
treba vzeti bo slovo!“

Ali Janko spi.

Ah, in že je dan!

Kličejo nevoljni mati:

„Ostani, Janko, otrok zlati—
da si tak kesán!“

Janko zajechi.

Ozhođ je zažarel.

Kličejo spet skrbna mati:

„Ostani, Janko, otrok zlati,
čas je, da boš šel!“

Ali Janko spi.

„Kaj vam dëm,

da ste me budili, mati!

Težko mi je danes vstati —
z doma grem!“

